

Celrà, 19 de novembre de 1984

Amic,

He rebut la carta mitjançant la qual el claustre de l'Escola dóna resposta a la que la Junta de l'Associació de Pares va adreçar al Director de l'Escola.

El to de la vostra resposta m'ha sorprès. En primer lloc, perquè és un to molt diferent del que jo havia emprat en el meu escrit. Em pensava que havia escrit un missatge amistós -ho deia explícitament, recordeu- i m'he trobat amb una resposta que no sabia com qualificar. Sense cap voluntat de molestar em sembla com si es tractés d'una resposta "d'ofici" o "burocràtica", i això em sap greu.

En segon lloc, m'ha sorprès perquè he tingut la sensació de que no devia haver-me explicat bé: a la vista de la resposta, tinc la sensació que la carta que us vaig trametre en nom de la Junta de l'Associació no ha estat entesa en els termes en que va ésser escrita, o bé que s'hi ha vist algun propòsit que no tenia.

Si no fos per aquest motiu, no tornaria a escriure. Em fa por que un intercanvi per escrit entre persones que es coneixen i que es tenen apreciació -almenys aquest és el meu cas- sigui un intercanvi amb inconvenients importants. D'altra banda, però, també em sembla que l'escrit queda i les paraules no, i que el fet d'escriure obliga a precisar molt bé el sentit del que es vol dir. Per això m'animo a intentar-ho una altra vegada, amb el prec que en feu una lectura benevolent.

Permeteu-me que, a partir d'aquest moment, empri un redactat estructurat. Espero que contribueixi a la claredat de les afirmacions, preguntes o suggeriments

1. A l'origen de la carta de la Junta hi ha uns fets.

Comencem la nostra carta exposant el fet que hi ha famílies que han percebut símptomes de malestar i que -afegeixo- els han percebut mitjançant la crònica que, de tant en tant, els nens fan a casa seva del que viuen a l'Escola.

Els nens expliquen coses a casa seva. Algunes coses són certes, altres poden ésser distorsionades, però una distorsió no es produeix mai com a resultat d'un atzar: hi ha sempre una realitat, un "viscut" que genera neguits que els nens expressen de formes diverses ... i a casa seva se'n donen compte, fan preguntes, precisen.

A més a més, com ja sabeu, al poble de Celrà aquesta mena de neguits surten immediatament al carrer, al forn, a les discussions. Els neguits no s'elaboren, no solen donar pas a accions constructives; al contrari, molt fàcilment degeneren en crítiques, atacs, malfiances, recels.

Ja teniu els fets. A partir d'aquí, des del punt de mira dels qui varen decidir d'adresar-vos una carta, hi havia una primera opció: o bé permetre -una vegada més, i sabeu que són moltes- que s'emboliqués la troca de les crítiques, o bé ésser contundents de cares enfora i adresar-vos una nota tan correcta i clara com varem ésser capaços de redactar en la que ni es criticava ni es demanaven explicacions; només es demanava que es fes el possible per suavitzar tensions.

Em penso encara, després de llegir varies vegades la vostra resposta, que allò que varem decidir era el més correcte: fer-vos saber com el poble vivia un aspecte de l'Escola. Valia més encarar els fets.

2. A la carta de la Junta no es qüestiona la discussió a l'escola.

L'acord del Claustre diu textualment:

1. La Discussió, que s'esmenta en la carta, és i ha estat norma en aquest centre. Discussió que creiem absolutament necessària a fi i efecte d'avançar en qualitat pedagògica i en unificació de criteris.

Aquest acord em fa pensar que la nostra carta no estava ben redactada o no ha estat ben compresa. Per v ries raons:

- 1^a A la carta de la Junta de l'Associació no es fa esment de la "discussió", sinó a:
  - "dificultats d'entesa -no pas menors pel que sembla-",
  - "malestar que apareix en determinades manifestacions" (em guardar  molt de repetir aquestes manifestacions, però vull fer explícit que es tracta de manifestacions que diversos nens atribueixen haver escoltat de mestres)
  - "tensions"
- 2^a Estic d'acord amb el Claustre quan manifesta que la discussió  s necessària i que ho és per les raons que exposa en el seu acord.
- 3^a Ara bé, tots sabem que la discussió que permet "d'avançar" no és qualsevol mena de discussió.

Potser, el que constitueix la preocupació que voliem expressar a la nostra carta és la de si els termes actuals de discussió serveixen realment per avançar, si les condicions en que es discuteix ho permeten.

Ens preocupa la possibilitat que es visqui una tensió paralitzant. I va semblar-nos millor de manifestar-ho obertament.

3. Pensem que certa forma de conflicte té repercussions en els nens, però això no implica desqualificació.

El text de l'acta diu textualment:

2. Pensar que aquesta discussió significa repercussions en les relacions personals entre els membres i molt més en les conductes professionals i en les tasques docents,  s interpretat com una desqualificació personal i professional que de cap manera aquest claustre pot admetre.

Jo crec que aquí hi ha un doble malentès.

En primer lloc -tal com ja he procurat d'expressar en l'apartat precedent- el mot "discussió" no té el mateix significat que "dificultats d'entesa", "malestar" o "tensions". Noteu que ja he dit que considere necessària i positiva la discussió, noteu que la carta de la Junta diu textualment:

Sabem que l'entesa  s difícil en un grup nombrós de persones i que la diversitat entre els mestres en-

riqueix l'escola quan s'utilitza de forma constructiva.

En segon lloc, és clar que la nostra carta ha estat viscuda com a desqualificadora personal i professional. Bé, no ho volia ésser de desqualificadora i entenc que no ho és. Per varies raons:

- 1ª La carta diu textualment que és tramesa "amb la confiança -que ja hem manifestat públicament amb anterioritat- que el claustre de l'Aulet pot donar-hi una sortida positiva".

Deixeu-me subratllar trets d'aquesta frase:

- manifesta confiança explícitament; per tant no desqualifica; ben al contrari planteja un problema -que potser no hem percebut bé, que potser enshem equivocat- amb la confiança que sabreu donar-hi una sortida positiva,
- en segon lloc, sabeu perfectament que en diverses ocasions i en públic he fet una defensa del claustre més obstinada del que feu vosaltres mateixos

ara vull dir la veritat a propòsit d'aquesta defensa:

- defenso l'escola més del que jo mateix crec: defenso la seva realitat present fent el possible per millorar-ne la imatge que jo mateix en tinc,
  - defenso i defensaré davent d'altri, i davent de vosaltres mateixos si convé, que estic convençut que el grup de persones que sou el claustre de l'Aulet teniu un potencial personal i professional enormement superior al que manifesta la realitat del funcionament de l'escola en el moment present; i amb això refermo -per escrit, perquè quedi ben clar- que de desqualificació personal res de res
  - estic convençut que Celrà necessita creure en la seva Escola i que ha d'arribar un dia que se l'estimi; per a això no hi ha camí que no passi per la defensa de l'escola,
- per bé que, ja ho podeu pensar, ni tot m'agrada ni tot em convenç.

- 2ª L'acta del Claustre diu: "... és interpretat com una desqualificació"

Si vosaltres ho interpreteu com una desqualificació, jo no hi puc fer res. Ara bé, considero convenient que repenseu aquesta interpretació, especialment considerant el que acabo d'afirmar a aquesta mateixa pàgina.

Al marge de l'intent de clarificació del que em sembla que han estat malentesos, m'agradaria d'afegir un parell de consideracions:

- Dieu: "Pensar que aquesta discussió significa repercussions ... docents"
Bé, depen de quina mena de "discussió" sigui l'objecte de l'anàlisi:
  - si es tracta de la discussió en els termes del primer enunciat de l'extracte de l'acta del claustre, hi estic d'acord.
  - si es tracta d'allò a que fèiem referència en la carta que us varem adreçar, jo diria que les dificultats d'entesa, el malestar i les tensions tenen repercussions sempre i en tota mena d'institucions
- Dieu: "... que de cap manera pot admetre".

Això em fa pensar: com a mínim, les coses -quan han estat exposades de forma raonada- han d'ésser admeses a consideració.

Seriosament, em pregunto què és realment el que no es "pot" admetre, quin és l'objecte real de la "impossibilitat" d'ésser admès.

El rumor a les botigues s'admet de fet. Potser perquè no s'hi pot fer res. Una comunicació explícita i franca, ¿és de més difícil admissió?. De veritat que m'agradaria que us fessiu seriosament la pregunta.

3. Quins són els canals dels pares?

El text de l'acta diu:

3. Recordem a la Junta de l'Associació de Pares que l'organ establert legalment per canalitzar les aportacions dels Pares és el Consell de Direcció del Centre. Preguem que utilitzin aquest òrgan per a les seves aportacions.

Aquest acord implica la voluntat del Claustre -diu "preguem"- que els pares emprin els canals "establerts legalment". Deixeu-me dir que la meva sensació en arribar a aquest punt ha estat la de rebre un insult i que m'ha sapigut greu. Ja ho sé que no ho és un insult, però entenc que aquests termes no tenen cap correspondència amb el to ni amb el contingut de la carta de la junta de l'Associació.

Però és que, a més a més, no estic tan segur que el canal de les aportacions dels pares hagi d'ésser el Consell de Direcció. Les meves reflexions són les següents:

1ª L'Estatut de Centres Docents diu a l'article 16.2

Les associacions de pares d'alumnes, respectant el reglament de règim intern i, si hi fos, l'ideari del centre, assumiran les següents finalitats:

- a) Defensar els drets dels pares en allò relatiu a l'educació dels seus fills.
- ...
- e) Elaborar, desenvolupar o modificar, conjuntament amb el claustre de professors, el reglament de règim intern del centre.

El text de la LODE, després d'ésser esmenat pel Senat, no sembla alterar substancialment el sentit de l'Estatut. Per bé que es tracta d'una llei encara no promulgada, val la pena de registrar-ne un ítem de l'article 5.2

Las asociaciones de padres de alumnos asumirán entre otras, las siguientes finalidades:

- ...
- c) Promover la participación de los padres de los alumnos en la gestión del centro.

L'ideari pedagògic de l'Aulet diu:

- . Els pares són els primers i principals responsables de l'educació dels seus fills.
- . S'intentarà formar en tots els estaments que intervenen a l'escola una veritable comunitat educativa. En l'organització de l'escola es delimitarà la forma de participació de cada un d'aquests elements, apart del tracte personal espontani que sempre ha de quedar obert com a testimoni d'una autèntica comunitat

És possible que faci una interpretació errònia dels textos que he recollit en aquest full, però, si vaig bé, crec que la Junta de l'Associació va actuar de conformitat amb el punt 16.2 a) de l'Estatut de Centres Docents en el moment en que va manifestar una preocupació davant del que creia que podria pertorbar el bon desenvolupament dels nois

I va actuar també de conformitat amb el contingut del propi ideari de l'Escola pel fet mateix de "respondre" enfront d'una preocupació.

2^a He llegit atentament l'article 26.2 de l'Estatut de Centres Docents, on s'exposen les competències del Consell de Direcció del centre i no diu pas que tingui per funció la de "canalitzar les aportacions dels pares"

Per tant, si no hi ha hagut la promulgació posterior de decrets o d'ordres que concretin aquesta qüestió -confesso que ho ignoro-, he de concloure que no hi ha claredat legal respecte de quins són els canals que s'han d'emprar.

Conseqüentment, em remeto a l'Ideari Pedagògic de l'Aulet, pressuposant que no és pas en contradicció amb normes de rang superior.

4. On és l'Ideari Pedagògic?

El punt 4 (o és el 5, perquè hi ha un lapsus en la numeració?) de l'extracte de l'acta que se'ns ha tramès com a resposta diu:

5. El Claustre de Professors de l'Aulet de Celrà manifesta el seu recolzament a la tasca portada a terme per la Direcció del Centre en el període que vostés esmenten.

Dedueixo que aquest epígraf vol ésser una resposta al paràgraf de la carta de la Junta de l'Associació en el que es diu:

... com que interpretem que al llarg dels dos o tres darrers anys s'ha anat produint un procés d'esvaïment del contingut d'un document que s'in-titulava "Ideari pedagògic" ...

Totno a pensar que hi ha malentès: la carta parla d'esvaïment del contingut d'un Ideari i la resposta s'expressa en termes de recolzament a "la Direcció".

D'altra banda no entenc de quina Direcció es parla: la de fa dos anys?, l'actual?, la DIRECCIÓ com a principi inalterable?. De veritat que no ho entenc. En la carta de l'Associació no era qüestionada cap Direcció, ni les concretes ni la "direcció" com a principi. El perquè la resposta s'ha expressat d'aquesta manera és un misteri per a mi.

I en tot cas, a la carta adreçada a l'Escola per la Junta de l'Associació s'hi plantejava ben clarament una qüestió que no ha merescut cap mena de resposta. La carta deia:

(... de resultes de l'esvaïment de l'Ideari)

i com que l'escola té pendent la redacció definitiva d'un Projecte i d'un Reglament de Règim Intern, propoem que s'abordi el treball de donar forma definitiva a aquests documents "constituents" de l'escola ja que això comportaria alguns avantatges ...

(i conclou exposant aquests avantatges).

Bé, això no ha merescut resposta. El perquè no n'ha merescut també és un misteri per a mi. Es tracta d'un proposta concreta i constructiva, es tracta de donar compliment a un manament legal, es tracta d'obrir un procés ple de possibilitats que permet d'apropar escola i poble, d'engrescar-se pares i mestres plegats en la definició d'un projecte d'educació que implicarà ambdues parts, fins i tot -no fóra el primer indret on s'ha fet- de fer que els nois i noies repensin l'escola que volen viure de forma conscient.

Jo crec que Celrà necessita de recuperar l'estima per la seva escola. Crec que aquesta és una responsabilitat que teniu i sé que hi ha persones il·lusionades per pujar al carro si us decidiu a posar-lo en marxa. També sé que això és molt difícil, però tinc el convenciment -ho torno a expressar- que sou ben capaços de fer-ho.

D'altra banda, em preocupa enormement -i ara ja no parlo només com a pare, sinó també com a professional de l'educació- el que passarà si no es cerca alguna manera de desbloquejar la situació actual.

5. En rasum.

Jo diria que l'essencial del que he dit fins aquí, pot resumir-se en els punts següents:

1er. A la vista d'uns fets, va semblar-nos que era millor que en rebessim una informació directa abans que no pas permetre que anés corrent de botiga en botiga.

El canal emprat va ésser una carta a la persona que ostenta la representació de l'Escola. Era una carta respectuosa i amistosa.

2on. No hem qüestionat la Discussió a l'Escola: a la carta s'afirma que valorem positivament el fet que hi hagi discussió.

Manifestavem preocupació per símptomes -percebutos a l'exterior de l'Escola- que no pogués crear-se un clima tens i que això tingués repercussions en els nens.

Manifestavem aquesta preocupació a una persona per tal que ella procurés de prestar-hi atenció.

El tema de la carta no ha estat tractat a l'exterior de la Junta, almenys que jo sàpiga.

3er. La carta que varem adreçar a la persona del Director ni desqualifica ningú, ni ho preten, ni ho insinúa. Al contrari, explicita confiança en el claustre.

4rt. Els canals que els pares han d'emprar per tal de fer arribar el seu parer a l'Escola no són clarament establerts per les lleis. Tampoc no són precisos en l'Ideari de l'Escola, per bé que aquest conté una declaració d'intencions molt rotunda.

5è. A la nostra carta s'hi contenia una proposta de treball conjunt que no ha estat contestada.

Em penso que la nostra nota ha estat mal interpretada, per les raons que sigui. Estic convençut que el malentès ha d'aclarar-se perquè només actúa en contra de les persones que s'estimen l'Escola.

Si algú ha viscut malament la nostra nota, jo li vull fer el prec que no hi vegi una intenció que no té. Em penso que hi ha raons per a fonamentar aquest prec.

Una primera raó és d'ordre diguem-ne "històric". L'Associació de

Pares de l'Àulet va néixer amb una intenció claríssima: la de recolzar l'Escola en un context que li manifestava hostilitat. Jo diria que aquesta norma no ha canviat. Si calen proves del que dic, podria esmentar-ne tres:

- 1ª L'esforç constant i creixent per donar suport material a totes les iniciatives dels mestres que impliquen despeses materials.

La quota que els pares de Celrà desembolsen equival a més del triple de la quota promig de les escoles de Girona.

- 2ª La defensa a capa i espasa que es fa de l'Escola sempre que corrents d'opinió irracional es formen al poble en contra del que, algunes persones, no entenen o no volen entendre de l'Escola.

Sabeu que això és cert i no és just posar-ho en dubte.

- 3ª El contingut d'allò tractat i els acords presos a la darrera Assemblea dels pares que són membres de l'Associació (el divendres 16 de novembre) mostren clarament que l'Associació té en general una actitud molt positiva envers l'Escola.

D'aquesta Assemblea i dels acords que s'hi varen prendre en tenen notícia puntual els tres membres que formen l'equip que dirigeix l'Escola.

Deixeu-me afegir una impressió personal: em penso que l'Associació de Pares està fent una bona feina de captació d'unes actituds d'adhesió a l'Escola i que deixar perdre aquesta actitud en un moment com aquest fóra un error que tindria conseqüències difícils d'esmenar.

En conseqüència, vull fer-vos un doble prec, M'agradaria que entenguéssiu que el faig amb tota la intensitat que una persona pot posar en el seu desig quan demana una cosa a algú.

En primer lloc, us prego que entengueu la nota que va adreçar-vos la Junta de l'Associació em el to i amb la bona voluntat que conté, que no hibeieu el que no conté i que, en tot cas, passeu per alt els errors que pugui haver-hi perquè la voluntat de cometre errors o d'ofendre no hi era.

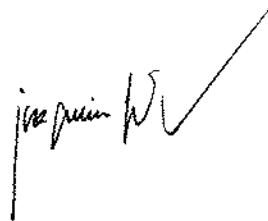
En segon lloc, us prego que feu l'esforç d'entendre que, per part d'un sector de pares de l'Escola, hi ha unes ganes molt grans de tirar en-

davant i una confiança molt gran en que vosaltres heu de jugar un paper en aquest poble. Jo afegiria que teniu la responsabilitat de no defraudar ni les ganes ni la confiança, que fa molts d'anys que moltes persones han anat construint amb molt d'esforç una escola pública digna i amb futur.

Em sembla, i ara si que acabo, que una bona manera d'acabar d'evair la nebulosa de la malfiança fóra una conversa entre aquells membres del claustre que ho desitgin i aquells representants de l'Associació de Pares que ho desitgin.

Reitero el que deia a la carta anterior: amb la confiança que hi donareu una sortida positiva.

Moltes gràcies.

Joaquim Franch
a títol personal
acabat de redactar el 20.XII.84